

Литвинська Світлана

Розвиток польсько-українських відносин у бібліотечній сфері

Базовими умовами розбудови українського суспільства як суспільства знань є забезпечення усім рівного доступу до інформації, знань і культурного надбання України та світу, а також інтеграція українських інформаційних здобутків у глобальний інформаційний простір. Рівний доступ є запорукою ефективності національної безпеки, розвитку освіти, науки, культури, медицини, виробництва та управління. Бібліотеки забезпечують рівні можливості доступу до інформації, знань та культурного надбання усім громадянам незалежно від їхнього місця знаходження та місцевості проживання, майнових статків, етнічної приналежності, політичних уподобань, віросповідання, віку та ін. Інтеграція України в європейське співтовариство передбачає сповідування і дотримання системи європейських цінностей на рівні держави і окремої людини.

Бібліотеки як соціальні інституції спрямовують свою діяльність на просвіту та освіту нації. Між бібліотечними працівниками України й Польщі встановлено дружні партнерські стосунки. Неодноразово польські й українські делегації обговорювали проблеми розвитку бібліотечної справи, окреслювали шляхи розвитку бібліотек. Українські бібліотекарі вивчали діяльність Бібліотеки Народової у Варшаві, бібліотеки Варшавського державного університету, що вирізняються своєю масштабністю, асортиментом послуг, сервісом обслуговування. Працівники Асоціації польських бібліотекарів ділилися досвідом створення як модернізованих воєводських бібліотек, так і сучасних комп'ютеризованих закладів культури, зокрема Медіатеки «Старт-Мета», основною метою якого є збереження доступу до знань за допомогою книжок, CD дисків, DVD дисків, електронних книжок, журналів.

Наразі у складний для української держави час Польща підтримує входження України до європейської співдружності. Так, 12 жовтня 2016 р. на

базі Національної наукової медичної бібліотеки України (ННМБУ) у Києві відкрили єдину до нині у світі Польську медичну бібліотеку (ПМБ) за кордоном. Цей заклад виконуватиме функцію не тільки бібліотеки, але також центру обміну досвідом та підтримки медиків в Україні. Книги, часописи та інші видання – це подарунок медичних кіл Польщі. Патронат над проектом здійснює Академія наук Польщі і Окружна лікарська палата у Варшаві.

Ідея створення Польської медичної бібліотеки в Україні виникла п'ять років тому серед успішних польських лікарів, які здобули свою медичну освіту в Україні, зокрема в Національному медичному університеті ім. О. О. Богомольця і користувалися архівами ННМБУ. Саме ці вдячні поляки стали першими меценатами польської книгозбірні в Києві.

Меценати з Польщі передали Києву не лише найновіші польські видання польською і англійською мовами (часто з автографами авторів переданих підручників та книг). У бібліотеці можна також ознайомитися з цінними примірниками книжок проф. Збігнева Реліги, проф. Анджея Щекліка та багатьох інших польських лікарів. Загалом фонд бібліотеки нараховує 5 тис. різних медичних видань з найновішою інформацією – книг, журналів тощо.

Крім того, цінною допомогою посольства Польщі став грант на придбання 80 сучасних комп'ютерів для бібліотеки. Це справді велика підтримка не лише бібліотечної справи, а й медицини та медичної інформації в Україні. Архів ПМБ регулярно поповнюватимуть новими книгами і часописами завдяки польським медичним видавництвам. Книгозбірнею можуть користуватися викладачі, студенти, практичні лікарі і науковці. Також цей архів призначений для кола лікарів польського походження, котрі проживають в Україні. Таких тільки у Київській області налічують приблизно 300 осіб.

Важливо, що працівники ННМБУ видали і працюють над третім томом бібліографічного покажчика «Медицина в Україні: видатні лікарі». З'ясовано, що в Україні працювало дуже багато лікарів-поляків, про яких навіть у Польщі не було відомостей. За цю кропітку роботу колектив ННМБУ у 2016 р. на Конгресі Полонії у Варшаві нагородили срібною медаллю Сенату Польщі.

Віднедавна до Варшави також почали надходити українські медичні фахові часописи та книги. І хоча кількість цих видань поки не така велика, як з Польщі до України, але поволі відбувається процес створення підфунду української медичної літератури у Головній бібліотеці Варшавського медичного університету.

Отже, відкриття Польської медичної бібліотеки в Києві є взірцем добросусідства й неоціненної підтримки Польщею України. Бо сучасні бібліотеки – це осередки інформаційної, культурної, освітньої інфраструктури держави. Польська книгозбірня – це чудовий місток в польсько-українських відносинах.

Література:

1. Матеріали до стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» / Укр. бібл. асоц. ; автори-упорядники : О. М. Бруй, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. С. Пашкова, Я. Є. Сошинська, І. О. Шевченко. – Київ : УБА, 2015. – 57 с.

2. Польська медична бібліотека в Україні [Електронний ресурс] // Польське радіо. – Режим доступу: <https://www.polradio.pl/5/198/Artykul/27350>. – Заголовок з екрана. – Дата звернення : 25.02.2017.